

ONTWERP VAN DECREET TOT WIJZIGING VAN HET DECREET VAN 20 APRIL 2001 BETREFFENDE DE ORGANISATIE VAN HET PERSONENVERVOER OVER DE WEG, DE WET VAN 15 JULI 2013 BETREFFENDE HET GOEDERENVERVOER OVER DE WEG EN HOUDENDE UITVOERING VAN DE VERORDENING (EG) NR. 1071/2009 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 21 OKTOBER 2009 TOT VASTSTELLING VAN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS BETREFFENDE DE VOORWAARDEN WAARAAN MOET ZIJN VOLDAAN OM HET BEROEP VAN WEGVERVOERONDERNEMER UIT TE OEFENEN EN TOT INTREKKING VAN RICHTLIJN 96/26/EG VAN DE RAAD EN HOUDENDE UITVOERING VAN DE VERORDENING (EG) NR. 1072/2009 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 21 OKTOBER 2009 TOT VASTSTELLING VAN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS VOOR TOEGANG TOT DE MARKT VOOR INTERNATIONAAL GOEDERENVERVOER OVER DE WEG EN DE WET VAN 15 JULI 2013 BETREFFENDE HET REIZIGERSVERVOER OVER DE WEG EN HOUDENDE UITVOERING VAN DE VERORDENING (EG) NR. 1071/2009 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 21 OKTOBER 2009 TOT VASTSTELLING VAN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS BETREFFENDE DE VOORWAARDEN WAARAAN MOET ZIJN VOLDAAN OM HET BEROEP VAN WEGVERVOERONDERNEMER UIT TE OEFENEN EN TOT INTREKKING VAN RICHTLIJN 96/26/EG VAN DE RAAD EN HOUDENDE UITVOERING VAN DE VERORDENING (EG) NR. 1073/2009 VAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD VAN 21 OKTOBER 2009 TOT VASTSTELLING VAN GEMEENSCHAPPELIJKE REGELS VOOR TOEGANG TOT DE INTERNATIONALE MARKT VOOR TOURINGCAR- EN AUTOBUSDIENSTEN EN TOT WIJZIGING VAN VERORDENING (EG) NR. 561/2006

Samenvatting

Op 15 juli 2020 keurde de Europese Commissie het zogenaamde "Mobility Package" goed, dat op 31 juli 2020 gepubliceerd werd in het publicatieblad van de Europese Unie. Dit pakket bestaat uit drie onderdelen, meer bepaald Verordening (EU) 2020/1054, Verordening (EU) 2020/1055 en Richtlijn (EU) 2020/1057.

Verordening (EU) 2020/1055 voert een aantal verbeteringen door aan de regels zoals voorzien in Verordeningen (EG) nr. 1071/2009 en (EG) nr. 1072/2009 en Verordening (EU) nr. 1024/2012 van het Europees Parlement en de Raad, en heeft als doel de regelgeving in de lidstaten verder te harmoniseren met name wat betreft het vervoer met lichte bedrijfsvoertuigen en de handhavingspraktijken.

Verordening (EG) nr. 1071/2009 regelt de voorwaarden waaraan voldaan moet zijn om het beroep van wegvervoerder uit te mogen oefenen, Verordening (EG) nr. 1072/2009 stelt de regels vast voor de toegang tot de markt voor het internationaal goederenvervoer over de weg. Deze twee verordeningen kregen uitvoering door middel van de Wet Goederenvervoer en de Wet Reizigersvervoer.

Met het oog op de uitvoering van Verordening (EU) 2020/1055 is een aanpassing van deze twee wetten en van het Decreet Personenvervoer aan de orde.

MEMORIE VAN TOELICHTING

I. ALGEMENE TOELICHTING

A. Situering

Het voorliggende voorontwerp van decreet heeft tot doel uitvoering te geven aan verordening (EU) 2020/1055 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2020 houdende wijziging van Verordeningen (EG) nr. 1071/2009, (EG) nr. 1072/2009 en (EU) nr. 1024/2012 teneinde ze aan te passen aan ontwikkelingen in de wegvervoersector.

Voorliggend voorontwerp van decreet wijzigt de wet van 15 juli 2013 betreffende het goederenvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg (Wet Goederenvervoer) en de wet van 15 juli 2013 betreffende het reizigersvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1073/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobusdiensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006 (Wet Reizigersvervoer) en het decreet van 20 april 2001 betreffende het personenvervoer over de weg (Decreet Personenvervoer).

Deze wijzigingen aan de regelgeving zijn noodzakelijk omdat voornoemde Verordening (EU) 2020/1055 voorziet in een aantal verplichte en facultatieve beleidskeuzes. Daarnaast is een aanpassing nodig om de door de Verordening gewijzigde artikelen te kunnen handhaven.

Voorliggend voorontwerp van decreet maakt in functie van Verordening (EU) 2020/1055 drie grote beleidskeuzes.

De al door de Wet Goederenvervoer gemaakte keuzes omtrent het toepassingsgebied worden op zich bewaard, maar ze worden in overeenstemming gebracht met Verordening (EU) nr. 2020/1055. De bewoordingen worden aangepast zodat een motorvoertuig of sleep met een maximaal toegelaten massa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton wel degelijk binnen het toepassingsgebied van de Wet Goederenvervoer valt, ook al bedraagt het nuttig laadvermogen van het motorvoertuig minder dan 500 kg.

In beide Wetten Goederenvervoer en Reizigersvervoer wordt er een regeling opgenomen tot rehabilitatie van de vervoersmanager na het verlies van zijn betrouwbaarheidsstatus.

De geldende regeling inzake de eisen met betrekking tot de financiële draagkracht blijft – mits enkele verfijningen - inhoudelijk behouden in beide wetten.

Het Vlaamse Gewest is bevoegd om deze aanpassingen door te voeren en beleidskeuzes te maken gelet op het feit dat de betrokken bevoegdheid omtrent de

vestigingsvoorwaarden, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen, bij de Zesde Staatshervorming werd overgedragen aan de gewesten.

Aangezien de gewesten sinds de Zesde Staatshervorming bevoegd zijn geworden voor de toegang tot het beroep van het reizigersvervoer, is het onderscheid tussen niet-grensoverschrijdend, grensoverschrijdend of internationaal geregeld vervoer niet langer relevant. Hetzelfde geldt voor de bijzondere vormen van geregeld vervoer. Om de Verordening (EU) 2020/1055 in deze sector volwaardig te implementeren wordt ervoor geopteerd om de regelingen voor de toegang tot het beroep te laten samensmelten en te laten voortvloeien uit het verruimde toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer.

B. Inhoud

Probleemstelling

Met het oog op de uitvoering van Verordening (EU) 2020/1055 is een aanpassing van de Wet Goederenvervoer en de Wet Reizigersvervoer en van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg aan de orde.

Beleidsmaatregelen en doelstelling

1) Aanpassingen aan de Wet Goederenvervoer (Hoofdstuk 3)

- a) Verzekeren van het door Verordening (EU) nr. 2020/1055 voorziene toepassingsgebied en bewaren van de daarop reeds geldende uitbreiding. (art. 4-5 en 9 van het voorontwerp van decreet)

Verordening (EU) nr. 2020/1055 stelt de eisen vast voor toegang tot het beroep voor ondernemers die voor nationaal of internationaal vervoer motorvoertuigen of samenstellen van voertuigen gebruiken die uitsluitend voor goederenvervoer bestemd zijn en die een toelaatbare maximummassa van meer dan 2,5 ton, maar niet meer dan 3,5 ton hebben. De lidstaten behouden de mogelijkheid om het toepassingsgebied uit te breiden.

Met de Wet Goederenvervoer heeft België het toepassingsgebied eerder reeds uitgebreid tot alle voertuigen en slepen ongeacht het gewicht (art. 2 Wet Goederenvervoer). Tegelijk werd een lijst van niet onderworpen transporten bepaald (art. 3 Wet Goederenvervoer). Deze lijst kan worden uitgebreid mits de alsdan bepaalde transporten gebeuren met een motorvoertuig of sleep met een nuttig laadvermogen van niet meer dan 500 kg. Ook werd de mogelijkheid voorzien om de toegangsvoorwaarden tot het beroep van vervoerder van goederen over de weg lichter te maken voor wegvervoerders die vervoer verrichten met een motorvoertuig of met een sleep met een nuttig laadvermogen tot 500 kg (art. 6 Wet Goederenvervoer). Tot slot werd in algemene zin het vervoer met motorvoertuigen of slepen waarvan het nuttig laadvermogen niet meer dan 500 kg bedraagt tot een nog steeds nader te bepalen datum onttrokken aan het toepassingsgebied (art. 55 Wet Goederenvervoer).

Deze keuzes van de Wet Goederenvervoer worden op zich bewaard, maar ze worden in overeenstemming gebracht met Verordening (EU) nr. 2020/1055. De bewoordingen worden aangepast zodat een motorvoertuig of sleep met een maximaal toegelaten massa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton wel degelijk binnen het toepassingsgebied van de Wet Goederenvervoer valt,

ook al bedraagt het nuttig laadvermogen van het motorvoertuig of de sleep minder dan 500 kg.

- b) Regeling voor de rehabilitatie van de vervoersmanager (art. 6 van het voorontwerp van decreet)

Artikel 14 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 zoals gewijzigd door Verordening (EU) 2020/1055 voorziet in een regeling tot rehabilitatie van de vervoersmanager en introduceert een wachtperiode voor de rehabilitatie. De betrouwbaarheid van de vervoersmanager kan ten vroegste één jaar na het verlies van de betrouwbaarheid worden hersteld. De bevoegde autoriteit kan ervoor kiezen om de vervoersmanager te rehabiliteren door de vervoersmanager een bijkomende opleiding van minstens 3 maanden te laten volgen of door aan de vervoersmanager de verplichting op te leggen om opnieuw te slagen voor het examen vakbekwaamheid. Er wordt voor de tweede optie gekozen.

- c) Regeling voor de eisen financiële draagkracht (art. 7 van het voorontwerp van decreet)

Voor de vereisten van de financiële draagkracht verwees het bestaande artikel 14 van de Wet Goederenvervoer rechtstreeks naar artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009. Verordening (EU) 2020/1055 wijzigt artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 grondig. Artikel 7 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 voorziet in verschillende niveaus van financiële vereisten op basis van de maximummassa van de voertuigen of samenstel van voertuigen die gebruikt worden. Daarnaast worden er minder strenge eisen vooropgesteld inzake financiële draagkracht voor ondernemingen die uitsluitend goederenvervoer over de weg verrichten met motorvoertuigen of samenstellen van voertuigen die een toelaatbare maximummassa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton hebben, namelijk 1800 euro voor het eerste motorvoertuig, te vermeerderen met 900 euro voor elk bijkomend voertuig. De lidstaten krijgen echter de mogelijkheid om strengere eisen te stellen met betrekking tot de financiële draagkracht. Deze mogelijkheid wordt benut om de bestaande vereisten zoals vervat in de Wet Goederenvervoer te bestendigen. Enerzijds is de mogelijkheid om strengere eisen te stellen onder andere bedoeld om lidstaten toe te laten hogere normen te handhaven. Anderzijds wordt een versoepeling van de financiële eisen als contraproductief beoordeeld in het kader van het streven naar meer verkeersveiligheid in het bijzonder omtrent lichte bedrijfsvoertuigen. De keuze in de Wet Goederenvervoer om een hoofdelijke borgtocht verplicht te stellen voor het aantonen van deze eis van financiële draagkracht, wordt bewaard.

- d) Opname van een bijkomende strafbaarstelling voor het cabotagevervoer (art. 8 van het voorontwerp van decreet)

Aangezien de Wet Goederenvervoer verwijst naar artikel 8, lid 2 en 3 van de Verordening (EG) nr. 1072/2009, moet ook de verwijzing naar het door Verordening (EU) 2020/1055 ingevoegde lid 2bis worden toegevoegd om het daarin opgenomen verbod om gedurende vier dagen cabotage te verrichten in diezelfde lidstaat te kunnen handhaven.

- 2) Aanpassingen aan de Wet Reizigersvervoer (Hoofdstuk 4)

- a) Uitbreiden van het toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer met het niet-grensoverschrijdend geregeld vervoer en de bijzondere vormen van geregeld vervoer (art. 10 -13 van het voorontwerp van decreet)

Aangezien de gewesten sinds de Zesde Staatshervorming bevoegd zijn geworden voor de toegang tot het beroep van het reizigersvervoer, is het onderscheid tussen niet-grensoverschrijdend, grensoverschrijdend of internationaal geregeld vervoer niet langer relevant. Hetzelfde geldt voor de bijzondere vormen van geregeld vervoer. Om de Verordening (EU) 2020/1055 in deze sector volwaardig te implementeren wordt ervoor geopteerd om de regelingen van het Vlaamse Gewest en de federale overheid voor de toegang tot het beroep te laten samensmelten en te laten voortvloeien uit het verruimde toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer.

- b) Regeling voor de rehabilitatie van de vervoersmanager (art. 14 van het voorontwerp van decreet)

Artikel 14 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 zoals gewijzigd door Verordening (EU) 2020/1055 voorziet in een regeling tot rehabilitatie van de vervoersmanager en introduceert een wachtperiode voor de rehabilitatie. De betrouwbaarheid van de vervoersmanager kan ten vroegste één jaar na het verlies van de betrouwbaarheid worden hersteld. De bevoegde autoriteit kan ervoor kiezen om de vervoersmanager te rehabiliteren door de vervoersmanager een bijkomende opleiding van minstens 3 maanden te laten volgen of door aan de vervoersmanager de verplichting op te leggen om opnieuw te slagen voor het examen vakbekwaamheid. Er wordt voor de tweede optie gekozen.

- c) Regeling voor de eisen financiële draagkracht (art. 15 van het voorontwerp van decreet)

Voor de vereisten van de financiële draagkracht verwees het bestaande artikel 17 van de Wet Reizigersvervoer rechtstreeks naar artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009. Verordening (EU) 2020/1055 wijzigt artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 grondig. Er wordt voorzien in verschillende niveaus van financiële vereisten op basis van de maximummassa van de voertuigen. De lidstaten krijgen echter de mogelijkheid strengere eisen te stellen met betrekking tot de financiële draagkracht. Deze mogelijkheid wordt benut om de bestaande vereisten zoals vervat in de Wet Reizigersvervoer, mits enkele verfijningen, te bestendigen. Enerzijds is de mogelijkheid om strengere eisen te stellen onder andere bedoeld om lidstaten toe te laten hogere normen te handhaven. Anderzijds wordt een versoepeling van de financiële eisen als contraproductief beoordeeld in het kader van het streven naar meer verkeersveiligheid.

De onderneming kan deze eis van financiële draagkracht nu aantonen hetzij door het stellen van een hoofdelijke borgtocht voor of het volledige bedrag van de financiële eis of een gedeelte ter aanvulling bij het aangetoonde eigen vermogen, hetzij op basis van aangetoond eigen vermogen.

Impactanalyse

Budgettaire impact

De wijzigingen die het ontwerp van decreet aanbrengt aan het bestaande reglementair kader (Wet Goederenvervoer en Wet reizigersvervoer) zijn op zich niet van die aard dat ze budgettaire impact hebben. Daartegenover staat echter wel dat voor deze materie de

inkanteling bij de gewesten pas na het arrest nr. nr. 244.095 van de Raad van State van 2 april 2019 op gang gekomen is en nog loopt. Tot op vandaag is er nog geen politiek akkoord omtrent de personele en andere middelen.

Maatschappelijke impact

In de sector het goederenvervoer zullen, gelet op het bestaande toepassingsgebied van de Wet Goederenvervoer, dat zo goed als volledig behouden blijft, slechts een zeer beperkt aantal transporten bijkomend onderworpen zijn aan de nieuwe bepalingen. Enkel het vervoer met een motorvoertuig of sleep met een maximaal toegelaten massa van meer dan 2,5 ton en minder dan 3,5 ton maar een nuttig laadvermogen van minder dan 500 kg zullen als rechtstreeks gevolg van de verordening meteen gevat zijn (aanpassing art 55 Wet Goederenvervoer).

Implementatie

Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2010 tot vaststelling van de voorwaarden voor de toegang tot het beroep van ondernemer van personenvervoer over de weg voor het geregeld vervoer en de bijzondere vormen van geregeld vervoer zal worden opgeheven.

Het koninklijk besluit van 22 mei 2014 betreffende het goederenvervoer over de weg van het koninklijk besluit van 22 mei 2014 betreffende het reizigersvervoer over de weg zullen worden aangepast in functie van de wijzigingen die nu worden doorgevoerd in de betrokken rechtsgronden van de Wet Goederenvervoer en de Wet Reizigersvervoer.

C. Totstandkomingsprocedure

Sinds het voorjaar van 2021 hebben de gewesten en de federale overheid zich in een interfederale werkgroep gebogen over de impact van de verordening (EU) 2020/1055 en de daarbij - conform de Zesde Staatshervorming horende bevoegdheidsverdeling - te nemen initiatieven. Dit met het oog op een maximale onderlinge afstemming tussen de gewesten, wat wenselijk geacht wordt door de actoren in de sector van het wegvervoer.

II. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepaling

Artikel 1

Het voorliggende ontwerp van decreet betreft een gewestbevoegdheid. De inhoud van dit ontwerp van decreet regelt namelijk aspecten van de toegang tot het beroep van wegvervoerondernemer en de toegang tot de markt in het goederen- en reizigersvervoer over de weg.

Het Vlaamse Gewest was al bevoegd voor de vestigingsvoorwaarden in de mate dat deze betrekking hadden op een openbare dienst in functionele zin.

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State oordeelde in het arrest nr. 244.095 van 2 april 2019 dat de bevoegdheid omtrent de vestigingsvoorwaarden, zoals voorzien in artikel 6, §1, VI, eerste lid, 6° van de Bijzondere Wet tot Hervorming der Instellingen, met uitzondering van de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorgberoepen en tot dienstverlenende intellectuele beroepen, bij de Zesde Staatshervorming werd overgedragen aan de gewesten en dat deze onder meer zowel de toegang tot het beroep

van wegvervoerder als de toegang tot de markt in het goederen- en reizigersvervoer over de weg omvat.

Hoofdstuk 2. Wijzigingen van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg

Artikel 2

Aangezien de gewesten sinds de Zesde Staatshervorming bevoegd zijn geworden voor de toegang tot het beroep van het reizigersvervoer, is het onderscheid tussen niet-grensoverschrijdend, grensoverschrijdend of internationaal geregeld vervoer niet langer relevant. Hetzelfde geldt voor de bijzondere vormen van geregeld vervoer. Om de Verordening (EU) 2020/1055 in deze sector volwaardig te implementeren wordt ervoor geopteerd om de regelingen van het Vlaamse Gewest en de federale overheid voor de toegang tot het beroep te laten samensmelten en te laten voortvloeien uit het verruimde toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer.

Artikel 24bis van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg, regelt de toegang tot het beroep voor het niet-grensoverschrijdende en grensoverschrijdende geregeld vervoer en het grensoverschrijdende en de niet-grensoverschrijdende bijzondere vormen van geregeld vervoer. Het toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer wordt door middel van artikel 10 van voorliggend voorontwerp van decreet verruimd en zal de volledige regeling voor de toegang tot het beroep omvatten. Artikel 24bis van het decreet betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg wordt bijgevolg opgeheven.

Artikel 3

Ook de strafbaarstelling opgenomen in artikel 63, §1, 4°, van hetzelfde decreet, moet bijgevolg worden opgeheven. Deze wordt ondervangen door het door artikel 11 van dit voorontwerp van decreet gewijzigde artikel 4 van de Wet Reizigersvervoer en de daaraan gekoppelde strafbaarstelling in artikel 30, §3, 1°, van de Wet Reizigersvervoer.

Hoofdstuk 3. Wijzigingen van de wet van 15 juli 2013 betreffende het goederenvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerder uit te oefenen en tot intrekking van richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1072/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de markt voor internationaal goederenvervoer over de weg

Artikel 4

Het bestaande artikel 3 van de Wet Goederenvervoer sluit bepaalde transporten van goederen over de weg uit van het toepassingsgebied van de wet en haar uitvoeringsbesluiten. De tweede paragraaf biedt de Koning de mogelijkheid om de lijst die in het eerste lid is opgenomen aan te vullen voor zover het vervoer betreft door middel van een motorvoertuig of van een sleep met een nuttig laadvermogen van niet meer dan vijfhonderd kg.

Verordening (EU) 2020/1055 breidt het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 1071/2009 uit. De eisen voor toegang tot het beroep worden nu ook verplicht gesteld voor ondernemers die voor internationaal vervoer motorvoertuigen of samenstellen van voertuigen gebruiken die uitsluitend voor goederenvervoer bestemd zijn en die een toelaatbare maximummassa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton hebben.

Artikel 1, lid 4 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 biedt lidstaten echter de mogelijkheid om deze drempel voor elke of sommige soorten wegvervoer te verlagen.

België heeft met de Wet Goederenvervoer het toepassingsgebied uitgebreid tot alle transporten. In artikel 3 van deze wet worden in een eerste lid een aantal transporten opgesomd die niet onder het toepassingsgebied vallen. In een tweede lid wordt de mogelijkheid voorzien om deze lijst uit te breiden mits het beoogde vervoer gebeurt met een motorvoertuig of een sleep met een nuttig laadvermogen van niet meer dan 500 kg. Deze drempel van 500 kg laadvermogen blijft grotendeels behouden, maar gelet op de uitbreiding van het toepassingsgebied van de verordening worden de woorden "en waarvan de maximale toegelaten massa niet meer dan 2,5 ton bedraagt" toegevoegd.

Artikel 5

Artikel 6, tweede lid, van de Wet Goederenvervoer biedt de Koning de mogelijkheid om de toegangsvoorwaarden tot het beroep van vervoerder van goederen over de weg lichter te maken voor wegvervoerders die vervoer verrichten door middel van een motorvoertuig of van een sleep met een laadvermogen tot 500 kg.

Gelet op de uitbreiding van het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 1071/2009 wordt artikel 6, tweede lid, van de Wet Goederenvervoer op identieke wijze aangepast als de wijziging die door artikel 4 wordt aangebracht aan artikel 3 van de Wet Goederenvervoer.

Artikel 6

De gewijzigde paragraaf 9 van artikel 8 van de Wet Goederenvervoer geeft uitvoering aan het gewijzigde artikel 14 van Verordening (EG) nr. 1071/2009.

Artikel 14 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 voorziet in een regeling tot rehabilitatie van de vervoersmanager en introduceert een wachtperiode voor de rehabilitatie. De betrouwbaarheid van de vervoersmanager kan ten vroegste één jaar na het verlies van de betrouwbaarheid worden hersteld. De bevoegde autoriteit kan ervoor kiezen om de vervoersmanager te rehabiliteren door de vervoersmanager een bijkomende opleiding van minstens 3 maanden te laten volgen of door aan de vervoersmanager de verplichting op te leggen om opnieuw te slagen voor het examen vakbekwaamheid. Er wordt voor de tweede optie gekozen.

De gewijzigde paragraaf 9 bepaalt bijgevolg dat wanneer de vervoersmanager zijn betrouwbaarheid verliest, deze slechts gerehabiliteerd kan worden na het opnieuw slagen voor het examen vakbekwaamheid en dit ten vroegste één jaar na de datum van het verlies van de betrouwbaarheidsstatus.

Artikel 7

Het bestaande artikel 14 van de Wet Goederenvervoer verwees naar artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009. Het oude artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 voorzag dat de onderneming moest beschikken over een financiële draagkracht van ten minste 9000 euro wanneer slechts één voertuig wordt gebruikt en 5000 euro per extra voertuig.

Verordening (EU) 2020/1055 wijzigt artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 grondig. Het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 1071/2009 wordt uitgebreid naar ondernemingen die voor internationaal vervoer motorvoertuigen of samenstellen van voertuigen gebruiken die uitsluitend voor goederenvervoer bestemd zijn en die een toelaatbare maximummassa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton hebben.

Ook deze ondernemingen moeten een minimale financiële draagkracht hebben om te garanderen dat zij over de middelen beschikken om hun activiteiten op stabiele en duurzame basis te verrichten.

Artikel 7 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 voorziet in verschillende niveaus van financiële vereisten op basis van de maximummassa van de voertuigen of samenstel van voertuigen die gebruikt worden. De onderneming moet aantonen dat zij beschikt over een eigen vermogen van ten minste 9000 euro voor het eerste motorvoertuig dat wordt gebruikt, 5000 euro voor elk extra motorvoertuig of samenstel van voertuigen met een toelaatbare maximummassa van meer dan 3,5 ton en 900 euro voor elk extra motorvoertuig of samenstel van voertuigen met een maximummassa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton.

Er worden daarnaast Europees minder strenge eisen vooropgesteld inzake financiële draagkracht voor ondernemingen die uitsluitend goederenvervoer over de weg verrichten met motorvoertuigen of samenstellen van voertuigen die een toelaatbare maximummassa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton hebben, namelijk 1800 euro voor het eerste motorvoertuig, te vermeerderen met 900 euro voor elk bijkomend voertuig. De lidstaten krijgen echter de mogelijkheid strengere eisen te stellen met betrekking tot de financiële draagkracht.

Artikel 14 van de Wet Goederenvervoer wordt vervangen en bepaalt nu dat de onderneming moet beschikken over een eigen vermogen van ten minste 9 000 euro voor het eerste motorvoertuig, te vermeerderen met 5 000 euro voor elk bijkomend motorvoertuig.

De geldende regeling inzake de eisen met betrekking tot de financiële draagkracht blijft dus behouden.

Net zoals dit momenteel reeds het geval is, wordt in algemene zin voor elk extra motorvoertuig of samenstellen van voertuigen een financiële eis van 5000 euro bepaald ongeacht de maximaal toegelaten massa. Ook wordt er voor de ondernemingen die uitsluitend goederenvervoer over de weg verrichten met motorvoertuigen of samenstellen van voertuigen, die een toelaatbare maximummassa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton hebben, geen verlaagde financiële eisen toegestaan. Hiermee wordt dus gebruik gemaakt van de mogelijkheid om strengere eisen met betrekking tot de financiële draagkracht te stellen. Daarenboven wordt in de overwegingen bij de Verordening specifiek aangegeven: "Teneinde hoge normen voor ondernemingen te handhaven ... zonder negatieve gevolgen voor de interne markt voor wegvervoer te veroorzaken, moet het de lidstaten worden toegestaan de financiële vereisten inzake het gebruik van zware voertuigen ook voor voertuigen met een toelaatbare maximummassa van niet meer dan 3,5 ton toe te passen op hun op hun grondgebied gevestigde ondernemingen." De in België reeds van toepassing zijnde norm van 5.000 euro voor elk bijkomend motorvoertuig of samenstel van voertuigen wordt dus gehandhaafd.

De eis van de financiële draagkracht heeft tot doel een zekerheid te bieden dat de onderneming op permanente basis in staat is haar financiële verplichtingen in het lopende boekjaar na te komen. Samen met de betrouwbaarheidseis en de vakbekwaamheidseis vormt deze eis de 3 pijlers van de door de Verordening bepaalde gemeenschappelijke regels die moeten bijdragen tot onder andere "een betere kwaliteit van de geleverde diensten waarbij zowel de wegvervoerondernemers, hun klanten als de gehele economie baat hebben, als tot een toename van de verkeersveiligheid" (cfr. Overwegingen bij Verordening (EG) nr. 1071/2009).

Het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 heeft de ongevallen met (lichte) vrachtwagens aangeduid als prioritair aandachtspunt, gelet op het feit dat bijna 1 op 10 verkeersdoden valt in een ongeval met een lichte vrachtwagen; zijnde een voor

goederenvervoer bestemd voertuig - voornamelijk bestelwagens - met een maximaal toegelaten massa van 3.5 ton. Gezien dat de Europese Verordening de geldende veiligheidsmaatregelen uitbreidt naar bestelwagens, zou het bij de omzetting van deze Verordening contraproductief zijn om de bestaande vereisten die kwaliteitsvol en verantwoord ondernemen moeten garanderen af te zwakken.

Daarnaast wordt er geopteerd voor het behoud van het systeem van de verplichte borgstelling om invulling te geven aan de voorwaarde van financiële draagkracht. De wettelijke borgtocht heeft in de loop der jaren toenemende bekendheid verworven bij de begunstigde schuldeisers en is aldus uitgegroeid tot een goede indicator voor de kredietwaardigheid van de vervoersonderneming. De benadering verschilt van de sector van het reizigersvervoer waar de financiële draagkracht aangetoond zal kunnen worden aan de hand van hetzij het eigen vermogen eventueel aangevuld met een borgtocht, hetzij een borgtocht. Het verschil in benadering tussen de twee sectoren valt te verantwoorden doordat de sector van het reizigersvervoer doorgaans een veel stabielere sector is met weinig/minder faillissementen of kredietwaardigheidsproblemen.

Artikel 8

Artikel 41, §3, 5°, van de Wet Goederenvervoer bevat de inbreuken op de voorwaarden waaronder cabotage mag worden verricht. In 5° wordt verwezen naar artikel 8, leden 2 en 3 van de Verordening (EG) nr. 1072/2009.

Dit artikel 8 van Verordening (EG) nr. 1072/2009 werd door Verordening (EU) 2020/1055 gewijzigd en er werd een nieuw lid 2bis toegevoegd. Dit nieuwe lid 2bis voorziet in een nieuwe voorwaarde waaronder cabotage mag worden verricht: om systematische cabotage tegen te gaan, mogen vervoerders na een periode van cabotage gedurende minstens vier dagen geen cabotage in diezelfde lidstaat verrichten.

Artikel 41, §3, 5°, van de Wet Goederenvervoer moet worden aangevuld zodat ook een inbreuk op de voorwaarde voorzien in artikel 8, lid 2bis van de Verordening (EG) nr. 1072/2009 kan worden gesanctioneerd.

Artikel 9

Gelet op de uitbreiding van het toepassingsgebied van Verordening (EG) nr. 1071/2009 wordt het toepassingsgebied in het aangepaste artikel 3 van de Wet Goederenvervoer anders geformuleerd. Deze aanvulling moet doorheen de Wet Goederenvervoer consequent worden toegepast. Artikel 55 van de Wet Goederenvervoer wordt bijgevolg op identieke wijze aangepast.

Enkel voertuigen met een laadvermogen van 500 kg of minder en waarvan de maximale toegelaten massa niet meer dan 2,5 ton bedraagt, vallen buiten het toepassingsgebied van de Wet Goederenvervoer, dit tot een door de Koning te bepalen datum.

Hoofdstuk 4. Wijzigingen van de wet van 15 juli 2013 betreffende het reizigersvervoer over de weg en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels betreffende de voorwaarden waaraan moet zijn voldaan om het beroep van wegvervoerondernemer uit te oefenen en tot intrekking van Richtlijn 96/26/EG van de Raad en houdende uitvoering van de Verordening (EG) nr. 1073/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobusdiensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006

Artikel 10

Aangezien de gewesten sinds de Zesde Staatshervorming bevoegd zijn geworden voor de toegang tot het beroep van het reizigersvervoer, is het onderscheid tussen niet-grensoverschrijdend, grensoverschrijdend of internationaal geregeld vervoer niet langer relevant. Hetzelfde geldt voor de bijzondere vormen van geregeld vervoer. Om de Verordening (EU) 2020/1055 in deze sector volwaardig te implementeren wordt er dus voor geopteerd om de regelingen van het Vlaamse Gewest en de federale overheid voor de toegang tot het beroep te laten samensmelten en te laten voortvloeien uit het verruimde toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer (zie artikel 2 van voorliggend voorontwerp).

Om de structuur van de Wet Reizigersvervoer en de bestaande kruisverwijzingen te behouden, wordt de structuur van het bestaande punt 1° tot en met 3° behouden, weliswaar met de nodige aanpassingen.

In punt 3° wordt verduidelijkt dat het om ongeregeld vervoer voor eigen rekening gaat. De Wet Reizigersvervoer is bijgevolg niet van toepassing op het vervoer voor eigen rekening dat tot op vandaag geregeld wordt door het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg. Artikel 1, lid 4, b) van Verordening (EG) nr. 1071/2009 bepaalt immers dat de verordening niet van toepassing is op ondernemingen die personenvervoer over de weg uitsluitend voor niet-commerciële doeleinden verrichten, of die een andere hoofdactiviteit uitoefenen dan die van ondernemer van personenvervoer over de weg.

Door de toevoeging van punt 4° en punt 5° wordt de regeling voor de toegang tot het beroep voor het onderdeel van het personenvervoer dat tot op vandaag wordt geregeld door artikel 24bis van het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg ondergebracht onder het toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer. Op die manier gelden de keuzes die nu moeten worden gemaakt in het kader van Verordening (EU) 2020/1055 met betrekking tot de financiële draagkracht en de betrouwbaarheid ook voor dit segment van het reizigersvervoer. Door de uitbreiding van het toepassingsgebied gelden mutatis mutandis ook de overige bepalingen van van h en de uitvoeringsbesluiten voor dit segment van het reizigersvervoer.

Artikel 11

Artikel 4 van de Wet Reizigersvervoer legt de communautaire vergunningsplicht op voor de Belgische ondernemingen voor reizigersvervoer over de weg die onder het toepassingsgebied van de wet vallen. De verplichting geldt bijgevolg niet alleen voor het niet-grensoverschrijdend ongeregeld vervoer en het internationaal (ongeregeld, geregeld en bijzonder geregeld) vervoer, maar vanaf nu ook voor het niet-grensoverschrijdend geregeld vervoer en de niet-grensoverschrijdende bijzondere vormen van geregeld vervoer.

Op die manier zal er ook voor het niet-grensoverschrijdend geregeld vervoer en de niet-grensoverschrijdende bijzondere vormen van geregeld vervoer conform artikel 7 van de Wet Reizigersvervoer een communautaire vergunning worden afgeleverd als de onderneming voldoet aan de voorwaarden voor de toegang en de uitoefening van het beroep bedoeld in titel 2 van de Wet Reizigersvervoer. De lidstaten kunnen immers overeenkomstig artikel 4, lid 8 van Verordening (EG) nr. 1073/2009 van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 tot vaststelling van gemeenschappelijke regels voor toegang tot de internationale markt voor touringcar- en autobusdiensten en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 561/2006 bepalen dat de communautaire vergunning ook geldig is voor het verrichten van binnenlands vervoer.

Artikel 12

Gelet op het feit dat het toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer uitgebreid is, moet artikel 5 van deze wet worden aangepast. De verplichting dat het vervoer in hoofdzaak moet bestaan uit het vervoer van personen die een reële en vaste band hebben met de onderneming blijft enkel gelden voor het nationaal ongeregeld vervoer voor eigen rekening en geldt dus niet voor het vervoer voor eigen rekening waarvoor de toegang tot de markt geregeld wordt door het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Artikel 13

Gelet op de uitbreiding van het toepassingsgebied van de Wet Reizigersvervoer, moet uitdrukkelijk bepaald worden dat de verplichting om bepaalde vergunnings- en controledocumenten aan boord van het voertuig te hebben, geldt voor het ongeregeld vervoer, het internationale geregeld vervoer, de internationale bijzondere vormen van geregeld vervoer en het ongeregeld vervoer voor eigen rekening. Dit artikel vormt immers de rechtsgrond voor titel 2 van het KB van 22 mei 2014 betreffende het reizigersvervoer over de weg dat de toegang tot de markt regelt voor het betrokken vervoer. De toegang tot de markt voor het niet-grensoverschrijdend geregeld vervoer en de niet-grensoverschrijdende bijzondere vormen van geregeld vervoer blijven echter geregeld worden door het decreet van 20 april 2001 betreffende de organisatie van het personenvervoer over de weg en de uitvoeringsbesluiten ervan.

Artikel 14

De nieuw ontworpen paragraaf 9 van artikel 11 van de Wet Reizigersvervoer geeft op identieke wijze als de wijziging die door artikel 6 wordt aangebracht aan de Wet Goederenvervoer uitvoering aan het nieuwe artikel 14 van Verordening (EG) nr. 1071/2009 en voorziet dat wanneer de vervoersmanager zijn betrouwbaarheid verliest, hij slechts gerehabiliteerd kan worden na het slagen voor het examen vakbekwaamheid.

Artikel 15

Het oorspronkelijke artikel 17 van de Wet Reizigersvervoer verwees naar artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009. Het oude artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009 voorzag dat de onderneming moest beschikken over een financiële draagkracht van ten minste 9000 euro wanneer slechts één voertuig wordt gebruikt en 5000 euro per extra voertuig.

Verordening (EU) 2020/1055 wijzigt artikel 7 van de Verordening (EG) nr. 1071/2009. De onderneming moet aantonen dat zij beschikt over een eigen vermogen van ten minste 9000 euro voor het eerste voertuig dat wordt gebruikt, 5000 euro voor elk extra voertuig met een toelaatbare maximummassa van meer dan 3,5 ton en 900 euro voor elk extra voertuig met een maximummassa van meer dan 2,5 ton maar niet meer dan 3,5 ton.

De lidstaten krijgen echter de mogelijkheid strengere eisen te stellen met betrekking tot de financiële draagkracht.

Artikel 17 van de Wet Reizigersvervoer wordt vervangen en bepaalt nu dat de onderneming moet beschikken over een eigen vermogen van ten minste 9 000 euro voor het eerste voertuig, te vermeerderen met 5 000 euro voor elk bijkomend voertuig. Het gaat hier met andere woorden om een bedrag in functie van het aantal voertuigen waarvoor eensluidend gewaarmerkte afschriften van de communautaire vergunning worden aangevraagd.

Net zoals dit momenteel reeds het geval is, wordt voor elk extra voertuig een financiële eis van 5 000 euro bepaald.

Hiermee wordt dus gebruik gemaakt van de mogelijkheid om strengere eisen met betrekking tot de financiële draagkracht te stellen. In de overwegingen bij de Verordening is specifiek aangegeven: "Teneinde hoge normen voor ondernemingen te handhaven ... zonder negatieve gevolgen voor de interne markt voor wegvervoer te veroorzaken, moet het de lidstaten worden toegestaan de financiële vereisten inzake het gebruik van zware voertuigen ook voor voertuigen met een toelaatbare maximummassa van niet meer dan 3,5 ton toe te passen op hun grondgebied gevestigde ondernemingen."

De in België reeds van toepassing zijnde norm van 5.000 euro voor elk bijkomend voertuig wordt dus gehandhaafd.

De eis van de financiële draagkracht heeft tot doel een zekerheid te bieden dat de onderneming op permanente basis in staat is haar financiële verplichtingen in het lopende boekjaar na te komen. Samen met de betrouwbaarheidseis en de vakbekwaamheidseis vormt het de 3 pijlers van door de Verordening bepaalde gemeenschappelijke regels die moeten bijdragen tot onder andere "een betere kwaliteit van de geleverde diensten waarbij zowel de wegvervoerondernemers, hun klanten als de gehele economie baat hebben als tot een toename van de verkeersveiligheid" (cfr. Overwegingen bij Verordening (EG) nr. 1071/2009).

Ook al heeft het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen 2021-2025 ongevallen met voertuigen bestemd voor het reizigersvervoer niet aangeduid als een prioritair aandachtspunt, zou het ook hier contraproductief zijn om bestaande vereisten die kwaliteitsvol en verantwoord ondernemen moeten garanderen af te zwakken.

In het eerste lid van het nieuwe artikel 17 wordt bepaald dat de onderneming voldoet aan de voorwaarde van de financiële draagkracht wanneer zij aantoont dat zij op permanente basis over de vereiste bedragen beschikt.

De onderneming levert het bewijs van de financiële draagkracht aan de hand van hetzij een eigen vermogen, eventueel aangevuld met een hoofdelijke borgtocht, hetzij een hoofdelijke borgtocht. Het eigen vermogen wordt, conform de verordening, aangetoond aan de hand van de door een accountant of een daartoe naar behoren gemachtigde persoon gecertificeerde jaarrekeningen van de onderneming.

In tegenstelling tot de sector van het goederenvervoer wordt hier geen verplichte borgstelling voorzien. Wel wordt de borgstelling toegestaan als aanvulling of als alternatief. Zo wordt de nodige flexibiliteit geboden aan kleinere of beginnende ondernemingen of ondernemingen die te veel overgedragen verlies hebben gehad in het vorige boekjaar ten gevolge van de tijdelijk moeilijker economische omstandigheden in het reizigersvervoer (impact van de coronacrisis of de gestegen brandstofprijzen). Aan de vergunningverlenende overheid biedt het algemeen toestaan van een gedeeltelijke of gehele borgtocht - en dus ook aan ondernemingen die een jaarrekening moeten neerleggen - een betere en langdurigere garantie inzake de financiële draagkracht. De ondernemingen

kunnen er echter ook voor opteren om de financiële draagkracht aan te tonen op basis van enkel eigen vermogen, zoals ze dat tot nog toe konden met kapitaal en reserves.

De regeling in het reizigersvervoer, was en blijft dus soepeler dan die voor het goederenvervoer. Het verschil in benadering tussen de twee sectoren valt te verantwoorden doordat de sector van het reizigersvervoer doorgaans een veel stabielere sector is met minder faillissementen of kredietwaardigheidsproblemen.

Brussel, ... (datum).

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken,

Lydia PEETERS